

7/15324 GK 12

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2019-610.01-E.1321/5561/8135
Konu : Yazılı soru önergesi

25/06/2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 07/08/2019 tarihli ve 43452547-120.07-E. 513362 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15924 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2019-610.01-E.1321/5610/8203
Konu : Yazılı soru önergesi

25/06/2020

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15924 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan tüm hükümlü ve tutuklular, diğer vatandaşlar gibi her türlü sağlık hizmetinden tıbbî gereklilik ve ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmaktadır. Hükümlü ve tutukluların, beden ve ruh sağlığının korunması, hastalıklarının tanısı için, ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

Ceza infaz kurumlarında barındırılan tüm hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi sağlık haklarından ve hizmetlerinden öncelikli olarak yararlandırılmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri de Devletin teminatı altında ve ücretsizdir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihinde Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol, 01/01/2009 tarihli Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü ile Türk Eczacılar Birliği Merkez Heyeti Arasında İmzalanan Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri gözönünde bulundurularak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

II- Bakanlığımız tarafından, dışarıda korumasına bırakacağı kimsesi bulunmayan tutuklu ve hükümlü annelerin yanlarında ceza infaz kurumunda barındırılan 0 ilâ 6 yaş grubundaki çocuklar için birçok çalışma yapılmaktadır.

Annesinin yanında kalan bu çocuklara yönelik olarak yapılan çalışmalar şu şekildedir:

A) Anne ve çocuğun ruh sağlığını korumak, ebeveynlik becerilerini artırmak ve aynı zamanda çocuğun gelişimine katkıda bulunabilmek amacıyla Millî Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen ve ceza infaz kurumlarında görev yapan psikolog ve sosyal hizmet uzmanları ile grup çalışmaları kapsamında istekli annelere "Aile Eğitim Programı" eğitimi verilmektedir. Kadın ceza infaz kurumları başta olmak üzere tüm ceza infaz kurumlarında 2010 yılından itibaren 0 ilâ 3 ve 3 ilâ 6 yaş grubu çocuğu bulunan ebeveynlere yönelik olarak uygulanan Aile Eğitim Programı çerçevesinde, aynı yaş grubu içinde çocuğu bulunan anneler bir araya getirilerek o yaş dönemi içinde bulunan çocukların fiziksel ve ruhsal gelişimleri hakkında bilgiler ile birlikte Çocuk Eğitim Materyalleri (ÇEM) ve ödevler verilmektedir.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Kurum uzmanları, oda ziyaretlerinde bu materyalleri annelerin doğru uygulayıp uygulayamadıklarını gözlemlemekte, uygulamada sorun yaşayan anneler bireysel görüşmelere davet edilip desteklenmektedir. Kadın hükümlü ve tutuklulara uygulanan bu programlar, hükümlü ve tutukluların psiko-sosyal durumlarının iyileştirilmesi amacıyla hizmet ederek, çocukları ile kurdukları iletişimi dolaylı olarak olumlu yönde etkilemektedir.

Ayrıca, ceza infaz kurumlarındaki psiko-sosyal servis uzmanları tarafından kendini sözel olarak ifade edebilen çocuklarla yapılan bireysel görüşmeler aracılığıyla çocuklar ilgili oldukları alanlara yönlendirilmektedir.

B) Ceza infaz kurumlarında çocuğun altı yaşını tamamlamasından sonraki süreçte psiko-sosyal yardım servisinde görevli psikolog ve sosyal hizmet uzmanları, çocuğun dışarıda bakacak kimsesinin bulunmadığı tespitini yaptıktan sonra Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının ilgili birimleri ile iletişime geçerek çocukların devlet koruması altına alınmasını sağlamaktadır. Sonraki süreçte anne ve çocuğun bağının devamı için çocuğun teslim edildiği kurum ile iletişime devam edilerek çocukların ceza infaz kurumuna getirilip anneleriyle görüşmeleri ve telefonla konuşmaları sağlanmaktadır. Psiko-sosyal yardım servisinde görevli psikolog ve sosyal hizmet uzmanları; bu süreçte hem anneyi hem çocuğu hazırlamak için gerekli görüşmeleri yaparak mesleki müdahaleyi gerçekleştirmektedir.

C) Ceza infaz kurumu dışındaki ebeveyne ve akrabalara özlem konusunda çocukların desteklenmesine yönelik çalışma stratejileri geliştirilmektedir. Rol model konusunda dış ülkelerde uygulanan benzer uygulamalar da araştırılarak, yeni program düzenleme çalışmaları yapılmaktadır. Sivil toplum kuruluşlarıyla yapılan projelerde, annesinin yanında kalan çocuklarla ilgili rol model eksikliğini konu alan projeler mevcut olmakla birlikte, bu konuda yeni protokollerin imzalanmasına yönelik çalışmalar Bakanlığımızca yürütülmektedir.

Ç) Annesinin yanında kalan çocuklar, müstakil kadın ceza infaz kurumlarında ve kapalı ceza infaz kurumlarının büyük bir bölümünde bulunan kreşlerde kreş hizmetlerinden faydalanabilmektedirler. Kurum içerisindeki kreşlerde çocuklar, psiko-sosyal servis uzmanları gözetiminde boş zamanlarını değerlendirmeye yönelik serbest oyun etkinlikleri, kutlama ve çeşitli faaliyetlere katılabilmektedir.

Bununla birlikte, 21/12/2011 tarihinde imzalanan Adalet Bakanlığı ile Millî Eğitim Bakanlığı arasında Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevlerinde Annesinin Yanında Kalan Çocukların Gelişimlerinin Desteklenmesi Hakkında İşbirliği Protokolü ile ülke genelindeki ceza infaz kurumlarında annesinin yanında kalan 3 ilâ 6 yaş grubu çocuklar, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı anaokulları ve ana sınıflarından ücretsiz olarak yararlanabilmektedirler.

D) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda kurumda annesiyle birlikte kalan çocuklara ve süt emziren annelere, durumlarına uygun gıda verileceği düzenlenmiş olup, bu hüküm gereğince annesi ile kalan her çocuğa annesinin iâşesinden bağımsız olarak iâşe bedeli ödenmektedir. Çocukların çocuk bezi, elbise gibi ihtiyaçları öncelikle Bakanlığımız tarafından sivil toplum kuruluşları ile işbirliği içinde karşılanmaktadır.

Ayrıca, ceza infaz kurumu tarafından temin edilen mamanın yetersiz kalması halinde özel beslenme diyetine uygun mamaların tedavi ve bebeğe uygun besin kapsamında değerlendirilerek bebeklerin yeterli ve sağlıklı bir şekilde gıda almaları sağlanmakta, bebeğin ihtiyaç duyduğu özel gıdalar tedavi gideri kapsamında karşılanmaktadır.

E) Öte yandan, çocuklara yönelik olarak Bakanlığımızca yapılan ve sivil toplum

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

kuruluşlarıyla birlikte yürütülen "Oyun Odası Oluşturulması" çalışmaları da tamamlanmıştır.

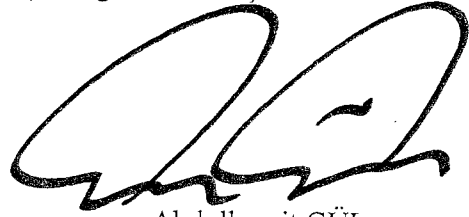
F) Yine, ceza infaz kurumlarında doğan bebekler ve kurumda doğum yapan anneler ile annesiyle beraber kuruma kabul edilen 0 ilâ 6 yaş grubundaki çocuklar, kurumda görev yapan aile hekimi tarafından muayene edilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerektiğinde devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerektiğinde ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

Bununla birlikte; anneleriyle birlikte kalan çocuklar, Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetim, Dış Koruma, Hükümlü ve Tutukluların Sevk ve Nakilleri ile Sağlık Hizmetlerinin Yürütülmesi Hakkında Protokolün, Hasta Yakınları Refakati Bölümünün 36. maddesinin ikinci fıkrası gereğince, doktor tarafından gerekli görülmesi halinde anneleri ile beraber ya da annelerinden alınan bilgiler doğrultusunda hastaneye sevk edilerek her vatandaş gibi sağlık haklarından ve hizmetlerinden öncelikli olarak yararlandırılmaktadır.

III- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun "Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazı" kenar başlıklı 105/A maddesinin birinci fıkrasında, hükümlülerin dış dünyaya uyumlarını sağlamak, aileleriyle bağlarını sürdürmelerini ve güçlendirmelerini temin etmek amacıyla; açık ceza infaz kurumunda cezasının son altı ayını kesintisiz olarak geçiren, çocuk eğitimevinde toplam cezasının beşte birini tamamlayan, koşullu salıverilmesine bir yıl veya daha az süre kalan iyi hâlli hükümlülerin talebi hâlinde, cezalarının koşullu salıverilme tarihine kadar olan kısmının denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infazına, ceza infaz kurumu idaresince hükümlü hakkında hazırlanan değerlendirme raporu dikkate alınarak, infaz hâkimi tarafından karar verilebileceği hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

IV- Kayseri Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 11/09/2019 tarihli cevapta; Bünyan Ceza İnfaz Kurumunda 200 personelin görev yaptığı ve soru önergesinde adı geçen çocuğunun 12/07/2019 tarihinde Kurumdan ayrıldığı bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Abdulhamit GÜL
Bakan

